

SLOTTSNYT

Ansvarig utgivare: Ingmar Hasselgrén Mannerstierna

Redaktör: Lisa Björklund

Hedersordföranden har ordet...

Dessa rader skrivs ner Trettonde dag jul 2015 och trots att den långa julhelgen är över när ni läser detta, vill jag ändå börja med julen. Nog kan vi enas om att vi hade ett fint kulturprogram den gångna hösten som avslutades med allas vår Gerd Riccius föredrag om våra julseder. Jag har sällan varit med om en sådan uppmärksamhet från åhörarna men när Gerd berättade om tomtarna i Änggården blev det absolut dödstyst. Historien gick ut på att tomtar verkligen existerar - det kunde såväl hund, polis som grannarna i Änggården vittna om. Nu måste även jag dra mitt strå till stacken i detta ämne.

Stadsdelen Änggården har sitt ursprung i herrgårdarna Stora och Lilla Änggården, varav den senare 1966 donerades till Göteborgs stad av bröderna Grén Broberg. En stiftelse där jaktslotts ordförande Margita Björklund även är ordförande. Dåvarande Göteborgs historiska museum skulle ha hand om byggnaden och dess inventarier. Som tjänsteman vid museet fick jag till uppgift att katalogisera samlingarna på Lilla Änggården och jag tillbringade lång tid där på 70- och 80-talen. Den store författaren Viktor Rydberg som under sin mest verksamma tid bodde och arbetade i Göteborg gifte sig 1879 med en släkting till ägarfamiljen

på Lilla Änggården - Susen Hasselblad. En kall decemberkväll med fullmåne promenerade Rydberg med familjen Hedlund genom Slotsskogen ut till Lilla Änggården. Plötsligt ber han den unge Hans Hedlund stanna och låna sin axel till Rydberg som på stunden skrev ner dikten Tomten, hans kanske mest kända verk. Var det samma tomte som Gerd berättade om tro och som lever just i Änggårdens närhet?

Berättelsen finns nertecknad i boken om Valand som kom ut till Universitetets 100-årsjubileum 1991. Jag medverkade med en artikel om Valands byggnadshistoria, den byggnad som nu ägs av det anrika sällskapet Göta Par Bricole. Viktor Rydberg var det stora kulturoraklet i Sverige för 100 år sedan och han knöts tidigt till Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning och dess kände chefredaktör S. A Hedlund. Som 17-åring var Rydberg marskalk på Hedlunds bröllop med Stina Rudenschiöld på Läckö slott. Rydberg dog 1895 och Hans Hedlund ritade det stora gravmonumentet på Östra kyrkogården och som idag ägs av Göteborgs universitet.

Vårens kulturaftnar 2015

Måndag den 26 januari, klockan 18.00

100 år av boende på Södra vägen 32

Jaktslottets kulturpris 2013 gick till Bostadsrättsföreningen Södra vägen 32 för dess storartade insats att restaurera och bygga upp fastigheten efter den förödande branden 2008. Föreningen har lagt ner ett stort arbete med att dokumentera husets historia vilket resulterade i boken "100 år av boende". Några av författarna kommer och visar bilder och berättar om människorna som bott och bor i huset, lägenheternas utformning och inredning och husets arkitektur.

Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås. Närvarolotteri.

Avgift 100 kronor per person.

Måndag den 23 februari, klockan 18.00

Dirigenter jag mött - Årsmöte

Måndagen den 23 februari blir det först årsmöte och sedan ett föredrag av Peter Schéle som talar om dirigenter som han mött. Under 27 år har han varit verksam vid Göteborgs konserthus och Stockholms konserthus som programredaktör och marknadschef. Vi kunde höra honom radioprogrammet Sommar 2013 och det var han som ansvarade för festprogrammet vid konprinsessparets bröllop 2010. Han är inte heller främmande för populärmusiken och fungerade som toastmaster vid banketten efter utdelningen av Polarpriset 2011. Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås. Närvarolotteri.

Avgift 100 kronor per person.

Måndag den 30 mars, klockan 18.00

Göteborgskoloristerna

Måndagen den 30 mars kommer förre chefen för Göteborgs konstmuseum, docent Björn Fredlund och talar om det finaste av konst vi har i Göteborg - nämligen Göteborgskoloristerna. Det är betäckningen för ett antal konstnärer som var verksamma i Västsverige. De flesta hade varit elever på Valands målarskola under 1920-talet, tiden då Tor Bjurström, en tidigare Matisseelev, var rektor där. De mest framstående av dessa är Ivan Ivarsson, Ragnar Sandberg, Åke Göransson och Inge Schiöler.

Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås. Närvarolotteri.

Avgift 100 kronor per person.

Måndag den 27 april, klockan 18.00

Bokmässan – Nordens största kulturmanifestation

Bokmässan startade 1985 och har vuxit från 5 000 besökare till dagens över 100 000 besök. Mässans informationschef Birgitta Jacobsson Eklom kommer till oss och berättar om en av världens största bokmässor. Förutom seminarier hålls program på olika scener och i montrarna finns allt från fack- och skönlitteratur till serier och tidskrifter. Temat för årets mäsas är Ungern. Birgitta har lovat att avslöja namnet på några av de författare som kommer till mässan i höst.

Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås. Närvarolotteri.

Avgift 100 kronor per person.

ANMÄLAN:

Ring i god tid för att anmäla deltagande. Vi stänger telefonerna torsdagskväll före programdagen, som alltid infaller på en måndag. **Ring till Inger Rignell 0732- 67 04 34 eller mejla: inger.rignell@gmail.com.**

GLIMTAR FRÅN HÖSTENS PROGRAM

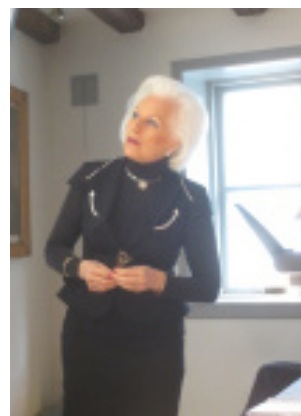
Hösten program inleddes måndagen den 29 september med ett för jaktslottet högst ovanligt innehåll. Lennart Palm-känd för alla svenskar från lördagens melodikryss i radion kom till oss medförande egen orgel och en sångerska i världsklass, Carolina Sandgren. Hon fyllde jaktslottet med skönsång utan like. När hon stämde upp "Till Havs" framgick vilken akustik vårt lilla jaktslott har. Annars var ämne för kvällen den svenska adelns gravkor där Lennart gjort en stor insats ur bevarande synpunkt. Många adelsfamiljer donerade både pengar och gods till kyrkan och som tack fick de sin sista viloplats i vackra gravar oftast belägna bredvid kyrkan eller under den. Gravarna har fått förfalla och kistorna är oftast svårt åtgångna och det finns församlingar som inte drar sig för att förstöra dem helt. Lennart visade exempel på hur många kistor renoverats och vilka förnämliga konst-och kulturdokument som de utgör.

1914 års kulturpris tilldelades Josephssons Glas och Porslin och den 27 oktober framträdde Inger Jarland-Olofsson, en ur fjärde generationen glashandlare. Hon har nyligen skrivit en bok om firmans historia där hon fram för allt berättar om grundaren-hennes egen farfars far Carl Johan Josephsson 1824 – 1904 och hans imponerande livsgärning. Också hennes far Ragnar Jarland och hans konstnärliga begåvning som visade sig i de fantastiska skyltningarna får stort utrymme. Ingers bok är ett värdefullt bidrag till Göteborgs historia, om alla de serviser i glas och porslin och andra inredningsföremål som företaget salufört i så många generationer. Jag tror att nästan varje Göteborgsfamilj har en dyrgrip med bakgrund i familjeföretaget Josephsson. I boken får vi också reda på att grundarens farfar var riksdagsman vid den viktiga riksdagen i Örebro 1810 då Jean Bernadotte valdes till svensk kronprins.

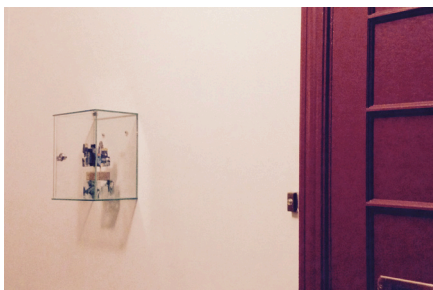
Höstens sista kulturafton 24 november framträdde vår egen medlem Gerd Riccius med ett föredrag om våra julseder. Visserligen strejkade den fina projektorn och Gerd fick tala med hjälp av medförda bilder och böcker. Hon berättade att våra julseder till större delen är importerade från Tyskland i slutet av 1800-talet. Den första adventskalendern är inte äldre än från 1934 och den ritades av Aina Stenberg Masolle för Svenska flickscoutförbundet. En tidig julgran med vaxljus fanns på Trestena herrgård i Västergötland 1816. Den första lucian avbildade konstnären Fritz von Dardel på Kobergs slott 1848. Hon berättade också livfullt om julstjärnan i våra fönster, Annadagen den 9 december då julölet skulle provsmakas och badet på julafton. Lutfisk åt Gustav III till påsk och inte till jul Ja, det var mycket som vi fick lära om den svenska julen men när Gerd avslutade med Topelius vackra dikt "Vintergatan" var intet öga torrt.

Populära kulturpriser:

2014 års kulturpristagare Josephssons Glas och Porslin visar upp priset i sitt stora skyltfönster mot Korsgatan.

2013 års kulturpristagare Bostadsrättsföreningen Södra vägen 32 har placerat skulpturen i en specialdesignad monter uppsatt på väggen i entrén till fastigheten.

På Bio Roy, 2012 års kulturpristagare, står skulpturen i en monter i foajén.

Lämna gärna förslag med kort motivering till 2015 års kulturpristagare. Skicka förslaget till:
bjorklundmargita@gmail.com eller ring 0706-47 41 34.

Tipsa redaktionen

Har du bilder eller berättelser som du vill skall vara med i SlottsNytt eller på vår hemsida mejla till redaktör lisa.bjorklund@bredband.net eller till webbredaktör larseskil.malmberg@gmail.com

NYFIKEN PÅ GATUNAMN?

Hvitfeldtsgatan är en gata i stadsdelen Inom Vallgraven i centrala Göteborg. Den är cirka 260 meter lång och sträcker sig i väster från Arsenalsgatan på Kungshöjd.

Vid gatans högsta del ansluter trapporna från Luntantugatan. Därefter korsar gatan Kungshöjdsgatan och fortsätter vidare österut till hörnet av Arkitekt-gatan och Södra Larmgatan.

Gatan fick sitt namn 1904 i samband med det kvarter av bostadshus som uppfördes då och efter närheten till Hvitfeldtsplatsen, som fick sitt namn 1883. Vid Hvitfeldtsplatsen 6 låg Högre Latinläroverket, "Gamla Latin", invigt den 23 september 1862.

Namnet "Hvitfeldt" kommer självfallet från en av Göteborgs stads stora donatorer – Margareta Huitfeldt – vars namn mest är förknippat med en av hennes donationer: Hvitfeldtska gymnasiet.

- PSST**
- ✎ **Glöm inte** att betala årsavgiften, 100 kronor per medlem. Sätt in pengarna på bankgiro 5851-4910.
 - ✎ **Avgiften för** kulturaftonen är 100 kronor. Då ingår ett intressant föredrag, godis, en läcker smörgås med vin, öl eller vatten samt ett närvarolotteri med fina vinster.
 - ✎ **Ett vackert** gjutjärnsstaket har monterats mot gatan.
 - ✎ **Jaktslottet visas** varje måndag mellan klockan 16.30 – 18.00.
 - ✎ **Gå gärna** in på vår hemsida www.drottningkristinasjaktslott.se och ta del av intressant läsning.